

СВЪТУЛКА

богомилитѣ, да се запознае съ тѣхното учение, но все не се решаваше.

— Трѣба да ида, — каза си той, — ако не за друго, поне да намѣря родителите на тѣзи нещастни дечица.

Върна се бѣрзо въ кѫщи, преобрѣче се, за да го не познаятъ и мина презъ най-затънтените улички, никой да не го види. Напразно се боеше. Градът бѣше все така пустъ. Но когато излѣзе вънъ отъ града и видѣ хилядната тѣлпа, притаила дѣхъ да се вслушва въ думитѣ на единъ бѣловласъ старецъ, той разбра всичко. Старецътъ богомилъ идѣше отъ планината Бабуна въ далечните македонски земи, дето бѣ си спечелилъ много последователи. Дошълъ сега въ сърдцето на България, въ нейната млада столица. Той бѣ причината да опустѣе днесъ тъй храмътъ Господенъ. Старецътъ приказваше съвсемъ простичко, на разбранъ езикъ:

— Брата, не слушайте свещениците! Тѣ ви проповѣдватъ учението на Христа, а сами живѣятъ като царе въ палати. Не се подчинявайте на боляритѣ! Тѣ ламтятъ за богатства и слава, а за васъ дори не се сѣщатъ. А защо ви сѫ богатства? Всичко, което виждате около себе си, е направено отъ дявола. Затова заключете колибите си, оставете децата си, не работете нищо и ще живѣете щастливо като птици!

— Богохулникъ! — извика Козма, — така ли е училь Христосъ? Той най-напредъ децата благославялъ...

Но само тѣзи хора, които бѣха около Козма, чуха думитѣ му и го погледнаха очудени. Той разбра, че е безполезно да говори повече и започна да търси майката на петтѣ дечица. Но какъ можеше да я намѣри, когато всички жени си приличаха една на друга съ тѣзи дѣлги, широки рокли и съ разплетените си коси!

Съ препълнено отъ мжка сърдце върна се Козма въ своята кѫщица. Той бѣ намислилъ да се бори срещу богомилитѣ съ проповѣди въ черква, по мегданите. Работи деновонощно и написа 13 слова. Въ тѣхъ осѫждаше богомилитѣ, че изоставяятъ невинните дечица, че проповѣдватъ непокорство къмъ боляритѣ, че сѫ разбрали погрѣшно Христовото учение. Но въ тѣзи слова той укоряваше и българските свещеници. „Вие трѣба да учите хората на добро, и сами да бѫдете добри, както иска Христосъ!“